

Canada Nask'adhe ʔasi nodhi hoghedí t'a hoʔa: Denededłıne yatie dałtsı ha ʔeła delth'ı Dıhı ts'ęn t'anodher begħa ʔerıht'ıs holı

2023

Yası begħa det'ıs ʔeja

ʔeja Canada Nask'adhe ʔasi nodhi hoghedí t'a hoʔa's [Denededłıne yatie dałtsı ha ʔeła delth'ı](#) (IAC huto ʔeyı Dene ʔeła delth'ı) April 2019 k'e nuł'a nı ku ʔeyı ʔedıri k'eyaghe holı nı [ʔasi nodhi hoghedı Yati Nedhé holı, 2019 k'e](#), ku ʔeyer dé Denededłıne, Hotena, chu Begarek'a Dene ba nuł'a ha yati ʔedıri gharé ʔa ha ʔerıht'ıs nedhe holé bet'a t'at'u daghená hoghedı ha, chu horelyı Denededłıne haralʔa bek'anota ha t'ok'e naradé sı naré, nıh chu nıh k'e ʔası holé ha hotthé honet'ı nuł'a de.

T'a dene ʔeła delth'ı nuł'a nı ʔedıri bonıdhi ts'ęn tth'ú t'a [ʔasi nodhi hoghedı Yati Nedhé holı, 2019 k'e](#) 2019 k'e, ʔeyer ku ʔedıri [Canada Nask'athe Nıh Hoghedı ha Yati nedhe, 2012 k'e](#) nanét'ı t'aghe hu horegodhe halyá ʔedıri [ʔasi nodhi hoghedı Yati Nedhé holı, 2019 k'e, 2019](#) (Act Yati Nedhé), bet'a ʔedıri halyá nı Canada Nask'adhe ʔasi nodhi hoghedı t'a hoʔa (t'a Bet'ésé Agency hulyé).

Ku ʔedıri t'a Bet'esi hoʔa k'ı ʔedıri [t'a K'oldheré Nedhé Nıh chu Nıh K'e ʔasi nodhi ha thedá](#) ʔedıri bet'a nıh k'e ʔası holé ts'ęn tth'ı yati korełıh nıh k'e ʔası nodhi dałı għa ʔeyer de t'a ʔası nezı sı ts'erenı naidá ha.

IAC t'a Bet'esi hoʔa sı ts'ęn yati nıʔá ʔedıri t'anıdhen sı bası ʔeyer ʔası nodhi naré t'a Denededłıne haralʔa sı t'adanıdhen għa yati begħarét'a hoʔa. T'a dene ʔeła delth'ı k'ı ʔeyer honare t'a Denededłıne haralʔa hel t'a yati begħaré ʔası holé ha tth'ı għa dayałtı hu, chu yası yati begħarét'a hadé ʔeyı tth'ı k'enedé t'a Bet'esi ʔası nodhi K'oldé t'a ʔeła delth'ı t'oho naida hijá dałı għa ʔeyer dé t'a ʔeła delth'ı t'a beba nılyé hoʔa nılyé.

Ku 2019 hots'ı, T'a dene ʔeła delth'ı ʔedıri dene t'a Bet'esi ʔası holé sı ts'ęn yati k'enaıdé nı t'a Denededłıne t'a K'odorelyı yati hel, ku ʔedıri ʔası nodhi ha k'ı dene neņe k'e ʔesónodhi għonı dałı hadé t'a ʔeyer honaré Denededłıne naradé bel chu dene hel yati hok'ensats'edé hoʔa. ʔeyı chu ʔedıri yati thıłtsı sı t'a Dene Bet'esi ʔası k'enedé ʔeja ʔeyı yati sı:

- [Begħaré t'a ʔası holé Denededłıne t'a ʔası K'odorelyı yati kozelıh ha begħaré ʔedıri holı \(ʔejahots'ı-t'a ʔeła delth'ı beyatie nı't'a hots'ı\)– August 2020 k'e\)](#)
- [Begħaré t'a ʔası holé Denededłıne haralʔası hel Nayatı t'a İmarshı holı Canada Nask'adhe ʔası nodhi hoghedı t'a hoʔa \(ʔedıri yets'erenı t'a ʔeła delth'ı – April 2021 k'e\)](#)
- [Horegothe hanalyá Denededłıne t'a K'odorelyı chu t'a ʔeła delth'ı yati holı ts'ıʔanı \(October 2021 k'e\)](#)
- [Denededłıne behel t'a għa yagħtı ʔedıri yati holı – T'a horená chu t'a hulʔa holé ha \(June 2021 k'e\)](#)
- [Ku ʔedıri begħaré Dene hel ʔası Nodhi ha İmarsı ʔerıht'ıs Nıh K'e ʔası holé hobası – \(ʔedıri dene yets'erenı - May 2022 k'e\)](#)
- [Begħaré t'a ʔası holé Denededłıne t'ok'e haralʔal bel ʔası nodhi ch'a ha yati holı sɔlaghe tsamba nalya yati hoghedı \(t'a ʔeła delth'ı yets'erenı - June 2022 k'e\)](#)

Ku T'a delth'ı ʔedıri begħa yati sı

[T'a delth'ı nake ch'adhel dene](#) ʔedıri bel sı Denededłıne, Hotena, chu Begarek'a Dene t'a benęne nare ʔası k'enedé, chu nane hoʔa. ku ʔeyı dene delth'ı k'ı t'ok'e hots'ı hat'ı sı ʔası henerenı sı chu ʔeyer thedá ʔeyı hı ha net'ıle sı t'a dene hełı sı bası, t'ok'e nadher chu t'a hel thedá hots'ı. T'a dene delth'ı k'ı t'ok'e hots'ı hełı sı ha net'ı chu honezı dene yati għaʔa tth'ı ha theda sı, horelyı neņe hoʔa Denededłıne haralʔa Canada k'eyaghe hots'ı.

Ku t'á dene wédírí k'e Deltth'í k'l t'a wásí nodhí hodorelɔ́h hadé wédírí yatí yeghoréwá sɔ́ hotie nodhí yedorelɔ́h sɔ́ t'a dene *wásí nodhí hoghedí Yatí Nedhé holɔ́, 2019 k'e*. Ku wédírí laɔ́'e wásí hats'edí sɔ́ wéyí hobasí t'á wéla delth'í bets'ɔ́ yatí gharé wásí hołé chu bet'a yunadhé wásí nezú halyá walí sɔ́ ha honét'ɔ́. Ku t'a dene honet'ɔ́ sɔ́ hel hoɔ́wá t'áɔ́'u daghena dajɔ́ ha t'ok'e Denededɔ́ne haralwásí honet'ɔ́ chu bek'oret'a chu bet'oredhɔ́a nɔ́h k'e wásí hok'enats'edí hijá chu hołé hadé, ku wéyí hel t'a yatí nuhegoréwá sɔ́ hɔ́lchu hoɔ́wá t'á Bet'ésí wásí hołé beyatié chu t'anohets'ídí sɔ́ gharé.

Ku wédírí wériht'ís holɔ́ wédírí yatí det'ís sɔ́

Ku t'á denededɔ́ne hots'ɔ́ Dene yatí nuheghorɔ́wá sɔ́ nɔ́h basí wásí k'enats'edé ghá wédírí T'á wéla delth'í sɔ́ t'atthé yatí nɔ́t'á chu hołé ha yunadhé 5 néné hots'én ha dɔ́hɔ́ selyá sɔ́ begharé wásí hok'enats'edé ha begharé t'á Bet'ésí wásí nodhí ha K'oldher beł. Ku t'atthere hadé, t'á wéla delth'í sɔ́ beyatie hotié bet'oredhí sɔ́ dɔ́hɔ́ nɔ́nɔ́dher ts'én t'a Bet'ésí wásí nodhí yatí beghat'á gharé. Ku wédírí t'at the yatí holɔ́ sɔ́ wédírí dene t'á wéla delth'í bets'én nɔ́t'á t'a begharé wásí hołé ha honɔ́dhen yatí holɔ́ sɔ́ yuné t'a holɔ́ chu t'a wásí nezú holɔ́ sɔ́ horelyú honet'ɔ́ chu t'a norená sɔ́ tth'í hel wéjá April 2019 hots'ɔ́ March 2022 hots'én k'eyaghe nodher.

Ku wédírí nɔ́t'á ts'én tth'ú t'a Denededɔ́ne yatie dałtsí ha wéla delth'í (IAC) nɔ́t'á ts'én tth'ú 2019 k'e dodí nɔ́ ku wéyer hu t'a wásí nodhí hoghedí Yatí Nedhé holɔ́, 2019 k'e, yatí laɔ́ begharéwá nɔ́ t'áɔ́'u Denededɔ́ne haralwá Canada k'eyaghe bek'anota hile nɔ́ (Denededɔ́ne, Hotena chu Begharek'á dene). Ku wéyer hu wédírí IAC nɔ́t'á t'aghe hu Denededɔ́ne haralwá bek'anotá hijá hu wásí nezú hołé ha nɔ́t'á nɔ́ t'á wásí ghá k'oldé hel. Ku wéyí gharé tth'í yatí godhé holɔ́ nɔ́ wédírí IAC dene beyatié k'anota wá. Ku t'a wásí k'enade k'í Denededɔ́ne haralwá naré wásí hołé hadé bel nodhí hoɔ́wá t'óho wásí naidá ts'én tth'ú benéne k'eyaghe. Ku wáɔ́ wásí horɔ́cha hołé hoɔ́wá wásí wéla hołé dé t'á dene IAC hots'ɔ́ bel yatí dé.

Stanley Oliver

Denededɔ̄ne yatie daɔ̄si ha ʒeɫa deɫtth'ɪ t'a hok'enadé chu t'a ʒasi dathelɔ̄sɪ

T'a bek'e ʒasi holé ha honɔ̄dhɛn:

T'a ʒeɫa deɫtth'ɪ t'oho ʒasi k'ɪdeɫ ʒediri t'a ʒeɫa deɫtth'ɪ t'aɫ'u ʒasi k'enadé ha yatɪ dathelɔ̄sɪ chu begharé ʒasi k'enadé daɫɪ ha, ku ʒeyer dé t'a Bet'esi ʒasi nodhi si ts'ɛn yatɪ daɔ̄si ha k'odoreɫyá ʒediri k'é.

T'a ʒeɫa deɫtth'ɪ hots'ɪ ʒasi t'atthe holé hasɪ t'a Bet'esi ʒasi nodhi ts'ɛn yatɪ nɪdatheʒá nɪ. T'a ʒeɫa deɫtth'ɪ yatɪ nɪʒa t'ok'e ʒeyer honaré t'a K'oldé bets'ɛn t'a ʒasi nodher sɪ basɪ chu holé honɔ̄dhɛn gha. Ku t'a Bet'esi ʒasi holé ha dene deɫtth'ɪ yatɪ dene ts'ɛn nɪʒá sɪ ʒasi t'a dathelɔ̄sɪ yatɪ beghat'ɪ nɪ ʒa t'a ʒasi naɫná daɫɪ gha. Ku ʒediri hobasɪ ʒasi ɫá holé sɪ ʒasi naɫná ha t'a ʒeɫa deɫtth'ɪ chu t'a Bet'esi ʒasi hoʒá bel, ʒeyɪ chu t'a IAC's hots'ɪ dene t'a yatɪ beghat'á sɪ

Denededɔ̄ne t'a K'odoreɫyá

IAC hots'ɪ dene ʒediri t'at the yatɪ t'a K'oldheré sɪ ts'ɛn nɪt'a nɪ [Begharé t'a ʒasi holé begharé t'at'u ʒeyer k'eyaghé t'a k'oldé hel t'a Denededɔ̄ne t'a K'odoreɫyá ʒerihɫ'is holɪ hel August, 2020 k'e](#). Ku ʒeyɪ t'a yatɪ begharé ʒasi holé ha bet'a Denededɔ̄ne t'a K'odoreɫyá beghá Yatɪ nedhé bet'a ʒasi hoghedí ha holɪ nɪ t'a ʒasi holé ts'ɛn tth'ú Yatɪ Nedhe holé chu begharé ʒasi k'enats'edé gha. Ku begharé t'a ʒasi holé hadé

t'ok'e dene naradé naré t'a Denededɔ̄ne t'a K'odoreɫyá ttheré hoʒá ʒasi t'a bel nodhi hadé, ku beyatié t'a hɪlchu sɪ bek'onɪ hoʒá besdoɫe ch'a ʒediri Denededɔ̄ne t'a K'odoreɫyá k'e ʒasi k'enadé Denededɔ̄ne t'a k'odoreɫyá sɪ yatɪ hel nɪh k'e ʒasi holé hade, chu t'a yatɪ nedhe tth'í boghedí dene yɪlchu ch'a

Ku t'aɫ'u ʒeɫa ʒasi holé gha yatɪ sɪ ʒediri k'ɪ. Horeɫyú ʒasi ʒeɫa sɪ – dene hu, nɪh hu, tech'adie hu, t'aɫhaye hu.. T'a k'enaidé sɪ t'a Bet'esi chu IAC horeɫyú ʒeɫa sɪ ʒasi hote hadé, ʒeyɪ t'a ʒeɫa sɪ.

Susan Chiblow

IAC hots'ɪ dene ʒediri hel Yatɪ theɫsɪ t'a ʒeɫa deɫtth'ɪ hel nɪh hots'ɪ t'a ʒasi k'ojá hel, ʒeyer hu dene ʒeɫa deɫtth'ɪ halya-bek'eyaghe-t'a ʒeɫa deɫtth'ɪ bet'a nah ts'ɛn hots'ɪ ʒɪɫa yatɪ holé ha. Ku ʒediri bek'eyaghé-t'a ʒeɫa deɫtth'ɪ sɪ Denededɔ̄ne t'a K'odoreɫyá chu honezɪ t'a K'ojá ʒeɫa halyá bet'a Denededɔ̄ne t'a K'odoreɫyá chu tthot'ɪne yatɪ heɫ halyá nahts'ɛn hots'ɪ, ku ʒeyer hu t'a Bet'esi ʒasi holé sɪ Denededɔ̄ne t'a K'odoreɫyá beyatié ʒeɫk'esi hulta chu bek'anotá ʒediri hel.

Ku horeɫyú ʒediri IAC bets'ɪ yatɪ kozelɪh k'í Denededɔ̄ne t'a K'odoreɫyá sɪ ʒediri yatɪ [Denededɔ̄ne t'a K'odoreɫyá t'a ʒerihɫ'is Nedhé holɪ sɪ ʒasi holé gha yatɪ holé chu Begharé boghedɪ t'at'u nodhi ha](#), bet'a t'aɫ'u boghedí ha yatɪ hotthé Denededɔ̄ne haralʒasɪ net'ɪ hoʒá ʒasi nodhi ts'ɛn tth'u t'a Denededɔ̄ne t'a K'odoreɫyá sɪ beyatié hel halyé hoʒá nɪh k'e ʒasi holé ts'ɛn.

IAC hots'ɪ dene ʒediri Nɪh baɫɪ ʒasi K'enats'edé ha Dene ʒeɫa deɫtth'ɪ hel Yatɪ Nɪʒá nɪ May 2022 k'e, ʒeyɪ dene hel t'a ʒasi k'enadé chu ʒasi naraɫná daɫɪ gha dene hel dayaɫɫɪ nɪ t'a dene hel ʒasi k'enadé gha.

Ku t'at'u gasi nodhi bet'a t'ahuza chu dene k'anota nakoreldher ha

Ku t'atthe nji hudher IAC t'a heltsi hoza, t'a dene zela detthi jediri [t'a Bet'es](#) ts'en yati nja ni t'at'u t'ok'e Denedeline haralasi bek'anota ha. IAC zeyi datedhe yati nja si 2021-22 k'e jediri yati godhe thetsi si t'a Begharé t'a gasi holé bet'a t'oho nji k'e gasi nodhi de denedeline nene k'eyaghe t'at'u bek'anota ha bel due nodhi ch'a gasi nakoreldé hobasi, t'a Bet'esé, chu t'a Nji k'e gasi k'enadé ha. Ku Begharé t'a gasi holé hots'i dene yati beghata. Ku jediri gharé gasi holé ha honjihen t'a gasi k'eyaghe chu k'edaghe beghare hoghedí ha dene ch'alanie hobasi gasi daltsi ha.

IAC duhu t'a 2 ts'en gasi holé ha k'enadé si, begharé t'at'u dene t'a Gasí Nakoreldher ha boghedí begha gasi hesdolé ch'a, k Begharé t'a gasi holé ts'ereni si t'at'u gasi holé chu naida ha t'a IAC's hots'i dene t'ok'e denedeline naradé si bek'anota ha gasi nakoreldé dalí begha besdolé ch'a, k'oldé-chu-k'olde k'esi hulta basi, Hotena-K'oldhere Nedhé zela t'a Bet'esi gasi hoghedí chu Denedeline haralá hel gasi holé jediri gharé.

Ku t'a tthere hadé nji t'at'u hoghedí si, nji k'e nokozelé hilé.

Susan Chiblow

Zela yati chu zelts'ehodi:

IAC hots'i dene zeyer honaré t'a Denedeline haralasi hel yati daltsi ha chu beghare gasi holé ha t'a Bet'esi gasi nodhi dene hel. Ku jediri gasi t'a IAC hel bonidher ni t'a [Begharé t'a gasi holé to Inform bet'a Denedeline haralasi hel yati chu yati nedhé holé ha Canada Nask'adhe gasi nodhi hoghedí t'a hoza, April 2021 k'e](#). ku jediri begharé t'a gasi holé t'a limarshi hotthe thela nji hel halyé ha, zeyi chu t'a yunadhe gasi holé hade begharé. Ku jediri begharé t'a gasi holé bel halyá ni bet'a hotthé t'a Yati holí nji hel t'at'u Denedeline hel gasi nodhi hoza [Denehel yati holé gasi Nodhi sits'en tth'ú](#). Begharé t'a gasi holé gasi k'enats'edé yati holí k'i nezú bet'a gasi godhé sehenu'tá ha lahot'í zá, t'at'u holí ni k'i jediri Yati Njbaní Dene hoghedí UN Declaration Denedeline haralasi gha, Horegothé Sehenu'ta yati nedhé holí ni hots'i hel, vhu jediri Begharé t'a gasi holé Canada Nask'athe t'at'u Denedeline haralá bek'anota jediri lat'e gasi gha.

Ku jediri bek'ini gasi holé hadé, IAC t'a Bet'esi gasi holé hel gasi k'enaidé ni t'at'u Denedeline haralá hel gasi k'enadé chu bel yati ha jediri lat'e gasi gha. Ku nah ts'en hots'i gasi zela holé ha horeni le kulí. jediri zeriht'is bet'a gasi noreni halyé ha holí t'at'u Dene zela gasi daltsi ha. IAC jediri zeriht'is "ghena k'esi daiyénlthen" t'oho losi yati beghoret'a ha IAC hots'i dene t'a Bet'esi gasi nodhi si hel dene-dene zela gasi k'enadé chu k'oldé-k'oldé limarshi holé t'oho nodhi, chu yati nedhé holé jediri gharé.

[T'a gasi K'oldorelyá delthi](#) jediri ha-t'a zela delthi t'a Denedeline yati daltsi ha zela delthi. ku zeyi k'i Denedeline, Hotena chu Begharek'a dene ts'i si, zeyi hel dene t'a gasi k'odorelyá jediri lat'e gasi ha. Ku t'a yati holí si jedini hu'ta beyatié si.

Ku jediri dene zela delthi k'i t'a Bet'esi gasi k'enadé wali si ha nu'ta si t'a [Gasí nodhi hoghedí Yati Nedhé holí, 2019 k'e](#) Denedeline Hotena chu Begharek'a dene beba. Ku jediri zeriht'is holí k'i bet'a yati honidhi ha [Denedeline be gasi holé ha Nji k'e t'a Gasí nodhi hoghedí Yati Nedhé holí, 2019 k'e](#).

T'a gasi hodorjsha dene delthi

Ku t'a nuhnj beneridí hadé wédiri t'á Agency hots'j dene t'a nuheyatié beghailya t'odorehla Dene hel yaltí chu wéts'eradi, weyi hel t'at'u wási hoé hu t'a wériht'is holj begharé wási ghá yatí t'orehla bet'a wási horegothe nu'tá k'e. T'á dene wéla delth'í wédiri dene wéjá hots'j hel wédiri hobasi wéla delth'í t'at'u denededljne hobehele wédiri lat'e limarshí da'tsi ha beghare wéla wási k'énaradé ha yatí nedhé.

Yunadhe honet'j

Yunj May 2022 k'e, t'á K'oldhere chu wéjá IAC hots'j dene taghe wási ttheré njhilá yunadhe néné k'e IAC t'a ho'tsi ho'wá ha:

1. Denededljne t'a K'odorelya yatí – yatí chu dene yeghá t'adanjdhen sí Denedededljne t'a k'odorelya ghá;
2. Ku dene wéhena boghedí bel t'anodhí dalj ha hú – ku t'á dene wási henerenj hodoreljnh hadé wédiri t'a begharé t'a wási ho'é ho'wá Denededljne Bek'anota chu s'olaghe tsamba yatí hoghedí t'ok'e wéhena boghedí bekanota ha yatí nedhé ho'é ho'wá; weyi chu,
3. T'a wási hodoru'tj ghonj – Ku d'ane wási nodhí huk'e beghá yatí ho'é. Ku weyi t'a wási hadé t'aghá yatí holj sí kud'ane bet's'én yatí nj'ta hu Dene t'a wási k'odorelya yatí nj'á t'á wéla delth'í t'a wéla wási ho'é hobasi.

IAC d'uhj ts'én wási k'énats'edé de dene ts'én yatí nj'á nezú wási ho'é ha t'at'u Horegothe nu'ta Denededljne haral'a hel t'at'u bel wási nodhí basi dalj t'a, ku t'axá hots'j wási horená hijá de dene ts'énj wédiri dene delth'í chu T'á wéla delth'í hel wéjá honaré Denededljne haral'a dalj bel yunadhé sughua wási k'énats'edé ha.

Wási horena k'énats'edé ha

Wédiri IAC hots'j dene t'a hok'énadé hadé t'axá hots'j borenlje lí chu t'at'u wási k'énats'edé tth'l horena ghonj horelyú dane'ljnh hotthé ts'én tth'u wédiri *Wási nodhí hoghedí Yatí Nedhé holj, 2019 k'e*. T'á wéla delth'í hoket'a yunadhé nadaye'ljnh wási k'énadé huk'é chu t'a yatí beghá gharé tth'í wási k'énadé sí, ku hoket'a t'a *Yatí nedhé holj* gharé sí.

T'á dene wéla delth'í t'a dene yatí dene ghá wá sí bet'orjdher nj'dé danjdhen sí, chu t'a Denededljne haral'asi Canada k'eyaghe ha bet'orjdher nj'dé danjdhen. ku wédiri dene t'a delth'í k'í d'uhj t'á k'olde-chu k'olde hok'énats'ede ts'ú halyé hailé weyi t'a wási k'oldé-chu k'oldé yatí boru'tj sí t'á wéla delth'í wédri datedhé hasj.

Ku t'a seba hotthe nodher k'í wéjá s'olaghe (BC) njh hobasi wériht'is holj nj sel due lat'e nodher nj senj'k'esile hel. Hahtí tth'í nodher hu, dene yerélt'ele hu, t'a tsamba nj'tá nj tth'í l'ahile hu bet'a yatí nezú ho'é ha honezi dene hel hadé nuhedare't'e nj weyi k'á'wá lat'e nadarethilya nj weyi horelyú t'a.

Ku weyi huhehel nodher t'a d'uhj t'ok'e Denededljne haral'a bel h'uzulé nodher wá seyatié detth'agh nj beghá hayaiti nj wá d'uhj dene hel nodhí hijá sí t'oho wériht'is nedhé ho'é ts'én tth'u chu yatí ho'é hadé bozetth'aghe benéné k'eyaghe.

Weyi wá wédiri bel thida ha horeske IAAC hots'j bel Denededljne yatíe da'tsi ha wéla delth'í 2019 k'e seba hu seyatié beghar'wá t'a nuhezett'agh ha nesdhen ha Denededljne Ts'ekuí beyatié k'e, chu t'a thitsj hel hu, bet'a wédu halyé ha nesdhen wá. Konoth'ether wá, wási nezú nodher nj senj'k'esi sí weyi t'a nodher sí. Wá'wá wási l'á ho'é ho'wá ha kuli yazí nazet'eth wá wási nj'dha naida hasj.

Angel Ransom

Ku t'a Yati Nedhe gharé t'at'u ʒası naidá ʒediri sí

Ku yuyaghe t'a boret'ı k'ı ʒeja IAC t'a yati begharé ʒası holé hoza k'ı k'e ʒediri Dene delth'ı ha nada sı 2018 hots'ı – 2023 ts'ən. Ku nuhnı t'a k'adanılta hade ʒediri Dene t'a delth'ı 'k'e IAC hots'ı hel t'a naidá hoza nuheyatie gharé ʒediri daneɫɫı ha.

T'a tthere ʒası honet'ı ʒediri k'ı	T'ahot'ı	T'a holı	T'attheré IAC Yati begħa t'a
<p>Denededıne hok'odorelyā/Henerenı</p> <p>Yati ʒediri Begharé t'a ʒası holé bet'a t'at'u Denededıne t'a K'odorelyā begħa ʒerıht'ıs nedhe holé. (2020)</p> <p>Denededıne t'a K'odorelyā begharé yati holı t'oho Nıh k'e ʒası k'enats'ede ha yati holé chu yati begharé ʒediri Denededıne t'a K'odorelyā beyatie k'oret'a ha (e.g., t'at'u ʒediri Denededıne t'a K'odorelyā yati t'oho ʒerıht'ıs holé de begharét'a t'oho ʒerıht'ıs huɫe huk'e chu t'a yati boghedı holé de). (2021-22)</p> <p>Yati dene għa t'a chu dene ʒediri k'enadé hadé t'oho Denededıne t'a k'odorelyā yati għa ghalada de (e.g., ku t'oho yati boghedı hoza ha ʒerıht'ıs holı chu t'a yati ʒediri dene delth'ı bets'ı holé tth'ı</p>		<ul style="list-style-type: none"> T'a yati dene għa t'a Begharé t'a ʒası holé t'oho bek'enats'edé ha ʒediri gharé IK ʒerıht'ıs holé ha" bet'a t'a dene ʒediri k'e għadalana yet'oreɫa ha IK ʒerıht'ıs Nedhe holé hobası Yati ʒediri għat'a IK ʒerıht'ıs Nedhe holé hobası Nıh bası horelyu nāne hoza hots'ı dene nathedel dene nalé yaghıtı nı ʒeɫa nadadayaıtı dene hel t'at'u ʒası horegoth holé ʒediri T'a ʒeɫa delth'ı hobeası Dene yati begħat'a t'at'u Denededıne t'a K'odorelyā ʒediri nıh għa yati holé gharét'a ha. 	<ul style="list-style-type: none"> Ku t'a yati bet'orıdher walı sı t'oreza ʒediri Denededıne t'a K'odorelyā hots'ı (IK) Denededıne t'a K'odorelyā bek'anotá ha T'a hoza sı yunadhe ʒediri holé huk'é. Denededıne t'a K'odorelyā Besuhudı hoza t'ok'e Denededıne haralza chu t'at'u ʒası k'enadé k'é, chu honezı ʒediri għa yati hoza chu ʒeɫk'oret'a hoza t'ok'e Denededıne naradé sıhel, k'oldé chu t'a yets'eranı. Ku t'at'e ʒa Denededıne t'a K'odorelyā besudı chu bek'anota hoza hok'et'a chu honezı ʒediri ıat'e ʒası għa yati de dene hel nodhı hoza Denededıne haralzası bets'eredı hoza yati kozelɫıh chu boghedı chu bek'onı ʒediri Denededıne t'a K'odorelyā beyatie k'ı t'a

T'a tthere ʒası honet'ɿ ʒediri k'ɿ	T'ahot'ɿ	T'a holɿ	T'attheré IAC Yatı begha t'a
	<p>begharé holé ha ʒediri holɿ sɿ) (22-23)</p>		<p>K'oldé sɿ ba hoʒa t'oho Denededɿne haralʒa hel ʒediri Denededɿne t'a K'odorelya boghedı chu besuhudı hoʒa.</p> <ul style="list-style-type: none"> Denededɿne t'a K'odorelya t'a ʒerıhtɿ'ıs nedhe holé sɿ t'oho yatı begoreɿ'a ha hoʒa honet'ɿ hanat'ɿ hu t'oho losı yatı godhé begareɿ'a tth'ı hoʒa.
<p>Ku t'aɿ'u honet'ɿ hoʒa ʒediri t'a ʒehena boghedı Denededɿne haralʒası bets'ɿ</p>	<p>Ku t'a Dene ʒediri ha delth'ı k'e yatı begha hadé t'a nɿh k'e ʒası k'enats'ede ts'eɿn halyá sɿ. ʒediri laɿ'e, bet'a ʒası hole ha yatı chu dene yet'orɿɿther wali sɿ yatı horelyu ʒası ʒelk'ech'a ha. (2020)</p> <p>Ku t'a dene ʒehena boghedı bel t'anodhı honet'ɿ hoʒa: T'a betɿ'esı bets'eɿn yatı nɿt'a, ku ʒediri dene t'a Denededɿne haralʒa sɿ bel t'oho ʒediri begha yaghıɿı huk'é. (2021-22)</p> <p>Ku t'a dene ʒası k'enadé ha danɿdhɿen yatı beghaɿ'a t'aɿ'u ʒası huk'enadé dene ʒeyer</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ku t'oho ʒası nodhı huk'e t'a dene ʒehena boghedı hoʒa dene t'adanɿdhɿen sɿ ghá yatı beghaɿ'a hok'etɿ'a Ku t'a yatı hotthé nɿt'a sɿ Denededɿne bets'ɿ sɿlaghe tsamba yatı chu bet'a ʒehena boghedı hoʒa ghá yatı beghaɿ'a hoʒa Ku t'oho yatı godhé hole de ʒediri dene ʒehena boghedı ghá ʒeyı yatı begharelye hoʒa t'aɿ'u begharé ʒası hoghedı ha. 	<p>Ku ʒediri yatı holé t'a dene ʒehena boghedı ghá ʒediri hel hoʒa:</p> <ul style="list-style-type: none"> Horelyu t'a Denededɿne ʒehena boghedı honet'ɿ chu ʒeyı yatı hel hoʒa. ku Denededɿne t'a ʒehena boghedı horelyu ʒeyı ttheré hoʒa t'aɿ'u bek'anotá hel. Ku ʒediri gharé t'a Denededɿne k'odorelya chu t'aɿ'u Denededɿne ʒası nakoreldé sɿ boghedı chu besuhudı hoʒa. Dene hel yatı hoʒa hoketɿ'a ʒediri t'aɿ'tu Denededɿne ʒehena boghedı hoʒa sɿ.

T'a tthere ʒası honet'ɪ ʒediri k'i	T'ahot'ɪ	T'a holɪ	T'attheré IAC Yatı begha t'a
	honare bel begharé t'a ʒası holé-t'a la holé ha. (22-23)		<p>Ku t'a nɪh gha honet'ɪ de t'a dene ʒehena boghedí sɪ ttheré hoʒa benenɛ k'eyaghe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ʒediri t'a Denededɪne t'aɾ'u ʒedegha k'oldé bek'anota hoʒa. • Ku hotie ʒası dene bebası besuhudı hoʒa t'aɾ'u sughua ʒası hole ha yunadhé de ʒası due nodhı ch'a. • Ku t'oho Horegothe nuɾ'a ha hok'enats'edé de bets'edı hoʒa sughua hobası.
<p>Dene hel yatı chu ʒediri Denededɪne haralʒa sɪ bel hoʒa</p>	<p>Ku t'oho Denededɪne haralʒa benaré ʒası nodhı hadé hotthé yatı beghat'a ʒediri t'a holé hoʒa sɪ ʒediri laɾ'e ʒasıe hats'edı, ʒek'ech'a ʒediri laɾ'e ʒas k'enats'ede beghare hotie ʒelneredı ha yatı holɪ chu honezı ʒediri yatı k'e ʒası hole ha yatı gharé. (2020)</p> <p>Ku ʒalu yatı holé ʒediri ʒelneredı ha yatı holɪ ye: Ku t'a dene ʒediri hel delth'ı yatı beghat'a hotthe ʒası</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Yatı dene ghat'a t'a Begharé t'a ʒası holé bet'a heneredı ha t'a ʒelneredı ha yatı holɪ Denededɪne chu ʒediri IAAC hots'ɪ dene beɪ • ʒalı ʒediri hobası nanota ha nɪhɪɾa t'a "Denededɪne beɪ yatı ha t'aɾ'u benare ʒası K'enats'edé ha: T'a horená chu dene ha t'a hoʒa" • Ku ʒediri honeyé ha yatı holɪ begharé t'aɾ'u 	<p>ʒelneredı ha yatı holɪ ʒediri hel hoʒa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dene tthenɛ nakoreldé k'e hoʒa • ʒelneredı nuɾ'a k'e hoʒa • Ku yunısı t'a hodoret'a beyatie nısı halyé hoʒa • T'a sughua k'e nuɾ'a • Sughua chu ʒelth'ı yatı nuɾ'a <p>Ku ʒediri t'a begharé ʒası hok'enats'edé k'ı ʒılaghe holɪ ʒa</p>

T'a tthere ʔası honet'ı ʔedırı k'ı	T'ahot'ı	T'a holı	T'attheré IAC Yatı begha t'a
	<p>nodhı ts'ęn t'a Limarshı holé k'esi ʔedırı yatı hel ʔeja IAC bets'ı t'a "Begharé t'a ʔası holé bet'a ʔeleneredı ha yatı nedhé hole hoʔa t'ok'e Denededıne Canada Nask'adhe ʔası nodhı hoghedı t'a hoʔa bel." (2021-22)</p>	<p>ʔelnerendı ha begharé ʔerıht'ıs nedhé k'e.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ku ʔedırı k'eyaghe-t'a ʔela delth'ı ʔedırı hulyé sı "t'a ʔası K'oldorelyʔ ʔela delth'ı" begharé ʔerıht'ıs nedhe holé t'a t'u Denededıne bel limarshı holé ʔela ʔası daltsı chu dene hel nodhı ha <p>Ku t'a yatı holı sı t'a t'u dene gha nılyé hadé t'a Dene ʔedırı hel delth'ı sı begha nılyé daiyenełıh ha senalye dalı hadé t'a t'u nıh net'ı ha. Ku ʔedırı yatı holı k'e Nıh Bıh Denededıne bek'anota ha UN Declaration hulyé dene ʔehena boghedı t'ok'e Denededıne haralʔası bası chu ʔelth'ı hulʔa chu Horegothe nı t'a T'a ʔela delth'ı t'a holé hoʔa.</p> <p>Ku ʔedırı t'a hok'enats'edı k'ı ʔalı belahıle dıhı ts'ęn.</p>	<p>nı t'a hoʔaıle, ʔeyer benare t'a dene naradé sı ʔedıhı tth'ı t'a t'u yet'orıłther walı sı k'e nı t'a hoʔa.</p>
<p>Ku t'a ʔası borıt'ı hija</p>	<p>Ku t'oho ʔası nodhı ts'ęn tth'u t'a dene ʔedırı daltsı sı ts'ęn yatı nı ʔa T'a ʔela delth'ı bel t'a ʔası net'ı hoʔa dalı gha net'ı ha hotthe ts'ęn tth'u. (2021-22)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ku t'a t'u nıh net'ı ts'ęn tth'u begharé yatı nıle bet'oredhı ʔedırı bası (TISG) • Ku hork'et'ı ʔedırı dene ʔası hodorıshʔ ʔela delth'ı 	<ul style="list-style-type: none"> • Ku hotthé ts'ęn tth'u t'a dene ʔehena boghedı hoʔa bel yatı hoʔa t'axa benęne k'e ʔeso nodhı ha nıdhęn de hotthe ts'ęn tth'u

T'a tthere ʒası honet'ɪ ʒediri k'ɪ	T'ahot'ɪ	T'a holɪ	T'attheré IAC Yatı begħa t'a
		<p>bel ʒası ghā yatı hoʒā Denededɪne bel t'aɥ'u ʒası hoɫe hoʒā ghā</p> <ul style="list-style-type: none"> • T'a ʒeɫa delth'ɪ t'aɥ'u ʒası daneɫɪh hoʒā: ku hoɫé huk'e t'aɥ'u bek'enats'ede k'ɪ dɯhɯ t'anodher sɪ dene hel nɯt'a hoʒā. • Ku ʒediri t'a dene yek'e delth'ɪ k'l t'ok'e Denededɪne naradé naré hel t'aɥ'u ʒası ghā dayaɫɪ nɯt'a hoʒā • Ku ʒediri dene ʒeja delth'ɪ k'l yatı nɪɫā t'aɥ'u Nɪh k'e ʒası hoɫe ghā ʒerɪht'ɪs hoɫe t'a Nɪh ts'ɛn k'olde bets'ɛn ha 	<ul style="list-style-type: none"> • T'a ʒa ʒediri there hoʒā IAC hots'ɪ dene t'oho ʒerɪht'ɪs holɪ dene ts'ɛn beredɪ ha. • Ku t'aɥ'e ʒa ʒediri tthere T'a ʒeɫa delth'ɪ beyatie ʒediri dene delth'ɪ ghā nɪt'a ha. • Ku hotthe t'a tsamba nɪt'a chu dene ʒası henerenɪ ha. • Ku ʒaɫɯ yatı nɪt'a hoʒā t'ok'e dene naradé sɪ bets'ɛn hotthé ʒası naida ts'ɛn tth'ú.